

**Ж. Молдағалиев атындағы Батыс Қазақстан облыстық
ғылыми- әмбебап кітапханасы**

Ақпараттық - библиографиялық бөлім

**Жайық хауазы: экология, мұра,
шекарааралық істестік**

Библиографиялық көрсеткіш

Орал, 2013

УДК 57 (069)

ББК 26.222

Құрастырушы: Б.Каленова, К.Мадиева

Құрастырушыдан

Осы библиографиялық «Жайық хауазы: экология, мұра, шекарааралық істестік» көрсеткіш редакциядан бұрын «Жайық жағалауының табиғатының тағдыры – ұрпақтардың тағдырында» атты нұсқағыштың жаңа басылымы болып табылады.

Соңғы он жыл ішінде адамның түрлі техникалық құралдармен табиғатты қарқынды игеруі, өнеркәсіптік, ауылшаруашылық және тұрмыстық қалдықтармен қоршаған ортаны ластауы – өзен экологиясына маңызды өзгерістер келтірді.

Тұрғындарды тұщы сумен қамтамасыз ету, өзенді ластанудан сақтау, өсімдіктер мен жануарлар әлемін қорғау қазіргі заманның көкейтесті мәселесі. Оны қорғау туралы әртүрлі деңгейлерде айтыла бастады: ірі халықаралық форумдарда, ұлттық шеңберлерде. Әртүрлі қоғамдық қозғалыстар және біріктірулер пайда болды, соның ішінде Батыс Қазақстан облысында.

Библиографиялық көрсеткіштің негізгі мақсаты қоғам назарын Жайық өзенінің экологиялық мәселесіне аудару, бұқара топтарға экологиялық білім беру, Қазақстан Республикасының азаматтарын өзенге ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

Осы библиографиялық оқу құралы Ж.Молдағалиев атындағы облыстық ғылыми-әмбебап кітапханасы қорының және анықтама-библиографиялық аппаратының негізінде дайындалды. Библиографиялық көрсеткіш келесі бөлімдерден тұрады:

1. Ресми материалдар
2. Жалпы материалдар
3. Жайық өзенінің зерттелу тарихы.
4. Жайық өзенінің су ресурстары
5. Жайық өзенінің өсімдіктері
6. Жайық өзенінің жануарлар әлемі (балық)
7. Жайық өзенінің экологиясы
8. Экологиялық туризм
9. Кеме шаруашылығы
10. Жайық өзені туралы көркем әдебиеттер

«Жайық хауызы: экология, мұра, шекарааралық істестік» нұсқағышында қазақ және орыс тілдеріндегі құжаттар жинақталған: кітаптар, жинақтар, мерзімді басылымдар, электронды құжаттар, ғаламтор – қоры.

Шығарылым қосалқы аттармен жабдықталған.

Жайық өңірінің табиғаты мен тарихына қызығушылық танытқан көпшілік оқырмандарға арнап есептелінген.

Жайық өзені

Жайық өзені – Батыс Қазақстан аймағындағы аса маңызды су көзі. Ол өз бастауын Ресейден алады. Башқұртстан Республикасынан кейін Ресейдің Челябин және Орынбор облыстары мен Қазақстанның Орал, Ақтөбе, Атырау аймағы арқылы өтетін өзеннің жалпы ұзындығы 2534 шақырым. 1991 жылдан бері Жайық мемлекетаралық трансшекаралық өзен мәртебесіне ие болған.

Атыраудағы халық тұтынатын судың 70 пайызы Жайықтан алынады. Ал қалған 30 пайызын Қиғаш өзені мен жер асты сулары құрайды. Сондықтан Жайықтың тұщы суы облыс үшін аса маңызды мәселе. Әсіресе, соңғы жылдары мамандар Жайық суы тартылып, лайланып, сапасының бұзылуымен бірге оны мекендеген жануарлар мен өсімдіктер дүниесі де құрып бара жатқанын айтып дабыл көтеріп отыр. Бұл өзен бұрын қызыл балықтың мекені атанғаны ендігі естір құлаққа ертегі сияқты. Экологтардың пікірінше, Жайық өзенінің төменгі ағысында салалары болмағандықтан су деңгейінің түсуі немесе көтерілуі жоғарғы жақтан келетін су мөлшерімен тікелей байланысты. Сондықтан Жайық суының тартылуына өзен бастау алатын Ресейдің Орынбор облысындағы Иректі ГЭС-і мен Башқұртстандағы Сакмара өзеніндегі су қоймасының әсері үлкен дейді мамандар. Өйткені, Сакмарадағы су қоймасында Жайық өзенінің орташа жылдық көлемінде 60 пайызын құрайтын су сақталады.

10 жыл бойы халықаралық дәрежеде «**Жайық–достық өзені!**» атты акция ұйымдастырылып келеді. Акция аясында қайықпен Жайық өзені бойымен серуен ұйымдастырылып отырады. Экспедицияның қатысушылары Жайық өзенінің экологиялық жағдайы мен проблемаларын зерттейді.

Іс-шараның мақсаты – «Нұр Отан» ХДП ұлттық платформасында көрсетілгендей ережеге сәйкес облыста экологияны және табиғатты қорғауды жүзеге асыру, экспедиция құжаттарының базасына Жайық өзенін ің табиғатын ерекше қорғау аймағына айналдыру жөніндегі құжаттар енгізу, Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасында Жайық өзені бассейнін сақтау туралы Қор құрудың келісім шартын жасауға ықпалдасу, сондай-ақ Қазақстан мен Ресей арасында достық қарым қатынасты нығайту.

Экспедицияның ұйымдастырушылары: «Нұр Отан» ХДП БҚОФ, БҚО әкімдігі, Орынбор облысының әкімшілігі, Атырау облысының әкімдігі, ҚР Мәжіліс депутаты Е.И.Тарасенко, Экспедиция құрамында: ғалымдар, археологтар, экологтар, жазушылар, журналистер, спортшылар – «Нұр Отан» партиясының мүшелері, «Жас Отан» ЖҚ белсенділері, Орал қаласының мектеп оқушылары.

Қазақстан мен Ресейден құралған экспедицияның жалпы мүшелер саны 80 адамды құрайды.

Карпеков, Қ. Жайық //Қазақстан: ұлттық энциклопедиясы.Т.3.-Алматы:Қазақ энциклопедиясы,2001.- Б.474.

Ресми материалдар

Қазақстан Республикасының
азаматтары табиғатты
сақтауға және табиғат байлықтарына
ұқыпты қарауға міндетті.

(Қазақстан Республикасының Конституциясы)

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы [Мәтін]: ҚР 2007 жылғы 21 мамырдағы Заңына толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы.-Астана:Елорда,2008.-56б.
2. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі [Мәтін].-Алматы: Юрист, 2007.- 164 б.
3. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтар туралы [Мәтін]: Қазақстан Республикасының 2006 жылғы 7 шілдедегі N 175 Заңы //Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы.-2006.-N16; Егемен Қазақстан.- 2006 жылғы 21 шілде.-Б.7.
4. Ішкі су көлігі туралы 2004 жылғы 6 шілдедегі № 574-ІІ туралы: 2012.10.07 берілген өзгерістер мен толықтырулар [Мәтін]//Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы.-2004.-N15; Егемен Қазақстан.-2004.-20-21 шілде.
5. Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Орман және аңшылық шаруашылығы комитетінің «Ақжайық» мемлекеттік табиғи резерваты» мемлекеттік мекемесін құрудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 6 ақпандағы № 119 қаулысы [Мәтін] // Қазақстан Республикасының Президенті мен Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілер жинағы.-2009.-№ 9.
6. Қоршаған ортаны қорғау-баршаның ортақ парызы. Ақордада Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың төрағалық етуімен Президент жанындағы Шетелдік инвесторлар кеңесінің кезекті 18-ші пленарлық

отырысы: отырыстың басты тақырыбы: Қазақстанның тұрақты дамуы және қоршаған ортаны қорғау мәселелері болды[Мәтін]//Электрондықбаза://http://online.zakon.kz/Document/doc_id=30147500

7. Су объектісін ауыз сумен жабдықтау көзіне жатқызу ережесін бекіту туралы [Мәтін]: Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 23 қаңтардағы № 75 қаулысымен бекітілген //Қазақстан Республикасының Президенті мен Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілер жинағы.-2004.-№2.-Б.73-75.

8. Атырау облысы шегіндегі Жайық және Қиғаш өзендерінің су қорғау аймақтары мен белдеулері шекарасын белгілеу туралы [Мәтін]: Атырау облысы әкімдігінің 2010 жылғы 25 наурыздағы №66 қаулысы. (Атырау облыстық Әділет департаментінде 2010 жылғы 27 сәуірдегі №2564 тіркелді) //Атырау газеті.-2010.-6 мамыр.

9. Балық ресурстары мен басқа да су жануарларын, олардың бөліктері мен дериваттарын пайдалануға шектеу мен тыйым салуды енгізу, оларды пайдалану орындары мен мерзімдерін белгілеу туралы [Мәтін]: Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 7 наурыздағы № 303 қаулысы // Егемен Қазақстан.-2012.-20 наурыз.-Б.8.

10. Халықаралық және республикалық маңызы бар балық шаруашылығы су тоғандарының (учаскелерінің) тізбесі [Мәтін]: Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 3 қараша №1137 қаулысы // Қазақстан Республикасының Президенті мен Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілер жинағы .-2004.-№44.-Б.17-18.

11. Су қорғау аймақтары мен белдеулері туралы: [Батыс Қазақстан облысының әкімдігінің 2004 жылғы 30 наурыздағы N 97 қаулысы [Мәтін]: Батыс Қазақстан облыстық Әділет департаментінде 2004 жылғы 27 сәуірде N 2640 тіркелген // Орал өңірі.-2004.-6 мамыр.

Жалпы бөлім

Қоғамымызды құруымызға қарай
адамзаттың өз өмірінің аяғына
дейін сау болуы және оларды
қоршаған табиғи ортаның таза
болуы үшін күш салуы керек.

Н.Назарбаев

12. Ақ Жайық сенің орның ала бөтен [Мәтін] // Жас Алаш.-2001.-4 қазан.
13. Ғалымов, А. Батыс Қазақстан облысының географиясы [Мәтін] /А.Ғалымов.-Алматы:Рауан.-1994.-Б.34-38.
14. Ғалымов, А. БҚО географиясы [Мәтін]/А.Ғалымов.-Орал, 2001.-Б.144.
15. Дәулетияров, М. Жайықта жаңа көпір болады [Мәтін]/М.Дәулетияров // Орал өңірі.-1959.-3 сәуір.-Б.2.
16. Жайық жағасындағы қала жасаруда [Мәтін] // Орал өңірі.-1965.-14 ақпан.-Б.7.
17. Жайық өңірі. Приуралье. Ргуурале [Мәтін]: альбом /құраст. Ж.М.Туремуратова.-Алматы, 2001.-200 б.
18. Жайық өңірі [Мәтін].-Алматы: Орал,2001.-Б.197.
19. Жамалбеков, Е.У. Жалпы топырақтану [Мәтін] /Е.У.Жамалбеков, Р.М.Бильдебаева, А.Бигалиев.-Алматы, 2001.-134 б.
20. Жаңабайұлы, Ж. Ақжайық тауының ақиқаты [Мәтін] /Ж.Жаңабайұлы // Орал өңірі.-2005.-19 сәуір.
21. Кенжеғалиев, Т. Жайықты тез арада құтқару керек! [Мәтін]: [Орынборда VI Қазақстан-Ресей аймақаралық ынтымақтастық форумы өтті] / Т.Кенжеғалиев // Орал өңірі.- 2009.-15 қыркүйек.-Б.2.
22. Маслов,В.Еділ мен Жайық арасындағы даланың болашағы[Мәтін] /В.Маслов//Орал өңірі.-1974.-25сәуір.-Б.2.

23. Мәмет, С. Жайық жеріндегі жүздесу [Мәтін]: [Орал қаласы туралы] /С.Мәмет // Егемен Қазақстан.-2003.-14 қараша.
24. Мурзашев, Т. Жайық өзені гидробиоценозының қазіргі жағдайдағы сипаттамасы [Мәтін] / Т.Мурзашев, Б.Курманов, А.Ким // Жаршы.- 2008.-№3.-Б.48-53.
25. Отаров, Т. Лик, Ликос, Джаха, Джаик.....Жайық немесе Жайық, Орал топонимдері хақында [Мәтін] / Т.Отаров // Орал өңірі.-1991.-3 желтоқсан.-Б.2.
26. Рысқалиев, М. Жайық [Мәтін] // Батыс Қазақстан облысы: энциклопедиясы /М.Рысқалиев, Г.Васильев.- Алматы: Арыс, 2002.-Б.254-256.
27. Рысқалиев М. Жайық [Мәтін] // Батыс Қазақстан облысы: энциклопедиясы / М.Рысқалиев, Г.Васильев.- толықтырылған 2-ші басылымы .- Алматы: Арыс, 2010.- Б. 255-257.
28. Шалимов,А. Қаланың аты болса...[Мәтін] /А.Шалимов //Орал өңірі.-1990.-20 қараша.-Б.3.
29. Шамұратова, Ж. Ақ Жайық, сенің орның ала-бөтен...[Мәтін]: [Жайық өзені] /Ж.Шамұратова // Алтын Орда.-2010.-14-20 қаңтар.-Б.25.
30. Экологиялық мәселелер және Батыс Қазақстанның «биоалуантүрлілігі» атты аймақтық ғылыми – практикалық конференциясының материалдары [Мәтін].-Орал, 2007.- Б.166.

Жайық өзенінің зерттелу тарихы

Жайық өзені кеуіп қалғанша, тіпті

ақырзаман келгенше Қазақ халқы
бұл жерден айырылмайды.
Өйткені мұндай жайлы жерді олар
еш жерден таппайды.

Әбілхайыр Баһадүр хан

31. Ақбай, Ж. Мағишат: өмір, тіршілік туралы толғау [Мәтін].-Орал: Полиграфсервис, 2006.-274б.
32. Ақбай, Ж. Сүйемін сені -Ақ Жайық, жағанда жанмын жаралған [Мәтін] /Ж.Ақбай// Жайық үні.- 2004.-15шілде.- Б.9.
33. Әбілсейіт, М. Жайық өзені кеуіп қалғанша, тіпті ақырзаман келгенше, қазақ халқы бұл жерден айырылмайды [Мәтін]: [тағы да Әбілхайыр хан хақында]/ М.Әбілсейіт // Алтын Орда.- 2007.-23-29 наурыз.-Б.27-29.
34. Әкім, Ж. Жер кіндігі - Ақжайық [Мәтін]: [Ақжайық өлкесі туралы] / Ж.Әкім // Алтын Орда.- 2009.- 7-13 мамыр.-Б.16;Алтын Орда.- 2009.- 14-20 мамыр.-Б.16-17.
35. Әлжанова, Г. Жайықтың жер-су атаулары –жеріміздің жазба тарихы [Мәтін] /Г.Әлжанова//Ана тілі.- 2011.- 10 наурыз.-Б.2.
36. Бөдешев, Ж. Мекен етіп Оралдың ен даласын... [Мәтін] / Ж.Бөдешев // Орал өңірі.-1986.-2шілде.-Б.4.
37. Васильев, Ф. Еділ-Жайық каналы трассасын зерттеушілердің серті [Мәтін] /Ф.Васильев // Орал өңірі.-1952.-15 сәуір.-Б.1.
38. Ғали, Ғ. Жайық бойын жағалап [Мәтін] /Ғ.Ғали // Орал өңірі.-1999.-28 шілде.-Б.1.
39. Ерешев, Е. Жайық жағалауының болашағы [Мәтін] /Е.Ерешев // Орал өңірі.-1974.-6 ақпан.-Б.4.
40. Еркебай тегі. Жайық қала – Теке-Орал [Мәтін] // Қазақ әдебиеті.-1992.-14 ақпан.-Б.13.

41. Жайықтың арғы жағы, бергі жағы [Мәтін]: [ел мәдениетінің кешегісі мен бүгінгісі] // Егемен Қазақстан.-2003.-22 наурыз.
42. Салқұлова, Г. Еділ мен Жайық – қос өзен.. [Мәтін]: [Астрахань әсерлері] /Г.Салқұлова // Орал өңірі.-1989.-26 сәуір.-Б.2.
43. Еділ, Жайық – егіз бауыр ежелден [Мәтін] /В.Сафронов, Е.Жөнелбаев, А.Рыбалко, Қ.Исағалиев // Орал өңірі.-1992.-31 қазан.-Б.2.
44. Кереев, Ә. Ақжайық ауданының археологиялық картасы. Танылмаған Тайпақ [Мәтін] / Ә. Кереев // Орал өңірі.- 2009.- 29 қаңтар.- Б.12.
45. Лысевич, М. Жайық жағасындағы жасарған қала [Мәтін] / М.Лысевич // Орал өңірі.-1967.-27 маусым.-Б.1.
46. Петров, А. Зерттеу жұмыстарын мерзімінен бұрын аяқтаймыз [Мәтін] /А.Петров // Орал өңірі.-1952.-11шілде.-Б.2.
- 47.Семенов И. Су қоймаларын зерттеу [Мәтін] /И.Семенов //Орал өңірі.-1952.-11 маусым.-Б.2.
48. Төтенаев, Б. Жайықтың жағасында бір қала бар [Мәтін]: [көне Сарайшық қаласының қасіретті тағдыры туралы] /Б.Төтенаев // Орал өңірі.-1991.-18 қыркүйек.-Б.3.
49. Хасан, С. Жайық өзенінің бастауларын мұхиттан алады [Мәтін]: [Батыс Қазақстан облысы тарихынан] /С.Хасан //Ақиқат .-2008.- .-№11.-Б.220-226.
50. Хасанов, Қ. Сарайшық сапары [Мәтін] / Қ. Хасанов // Орал өңірі.-2008.- 5 тамыз.- Б.5.
51. Чиликин, А. Жайсаң Жайық қойнауы [Мәтін] /А.Чиликин //Орал өңірі.-1984.-23 ақпан.-Б.4.
52. Шарафутдинов, З. Еділ – Жайық тарихы [Мәтін] /З.Шарафутдинов .- Орал: Ағартушы, 2008.-176 б.

Жайық өзенінің су ресурстары

Жарқын жүзбен жайрандап,
Жатырсың ағып, Жайығым,
Жағаңда ойнап, сайрандап,
Ескенмін заман қайығын.

Қ.Аманжолов.

53. Ақ Жайықтың арнасы [Мәтін]: [экологиялық қал-жағдайы] // Лениншіл жас.-1990.- 1 тамыз.
54. Әлімбаев, Қ. Жайық жағасында [Мәтін] /Қ.Әлімбаев // Орал өңірі.-1985.-15 наурыз.-Б.4.
55. Бакулин А. Еділ-Жайық құрылысында [Мәтін] /А.Бакулин //Орал өңірі.-1952.-29 қазан.-Б.2.
56. Бакулин, А. Еділ-Жайық каналы [Мәтін] /А.Бакулин //Орал өңірі.-1952.-12 шілде.-Б.2.
57. Бірегей құрылыс – бесжылдық қызметіне Жайық өзені үстінен өтетін аспалы су құбырының бірінші кезегі пайдалануға берілді [Мәтін]// Орал өңірі.-1981.-15 желтоқсан.-Б.2.
58. Величко, В. Еділ мен Жайықтың арасында [Мәтін] /В.Величко // Орал өңірі.-1952.-8 тамыз.-Б.1.
59. Давлетғалиев, С.Қ. Жайық өзенінің жылдық ағынды үлестірімін есептеу [Мәтін] / С.Қ.Давлетғалиев // Гидрометеорология және экология = Гидрометеорология и экология.- 2011. - № 4. –Б.91-103.
60. Еділ-Жайық өзендерінің арасында [Мәтін] // Орал өңірі.-1952.-26 шілде.-Б.1.
61. Ералы ,Е. Ресей Жайық суын да тауарға бұл біздің елімізде күрделі мәселелерді туындатып отыр [Мәтін]: [Жайық өзенінің жағдайы] / Е.Ералы // Алтын Орда.- 2012.- 8 наурыз.-Б.14.

62. Жайығым суы тасыған [Мәтін]: [Жайық өзені] // Жайық үні.-2002.-1қаңтар.
63. Жайыққа қарап жаутаңдап... [Мәтін]// Орал өңірі.-1985.-22 наурыз.-Б.4.
64. Жақыпов, Қ. Жайық табанын экскаватормен тазарту мүмкін емес, оны жоғарыдан су жіберу арқылы ғана құтқарып қалуға болады [Мәтін] / Қ.Жақыпов; әңг. Е.Ералы // Алтын орда.-2012.-22наурыз.-Б.11.
65. Жұмахан, Н. Каспий мен Жайық [Мәтін] / Н.Жұмахан //Дала мен қала.-2012.-12 сәуір.-Б.2.
66. Жұмахан, Н. Каспий мен Жайық [Мәтін] /Н.Жұмахан// Дала мен қала.-2012.-18 сәуір.-Б.3.
67. Замараев, В. Еділден Жайыққа дейін [Мәтін] /В.Замараев, Е. Лурье // Орал өңірі.-1952.-30 тамыз.-Б.1.
68. Земцов, А. Волга-Урал [Мәтін] /А.Земцов // Орал өңірі.-1953.-25 наурыз.-Б.2.
69. Ипмағамбетов, Ә. Жайықтың сол жақ бетінде [Мәтін] /Ә.Ипмағамбетов // Орал өңірі.-1973.-10 ақпан.-Б.2.
70. Қалиев, Ж. Жайық, оның салалары – игілік көзі: Су көздері туралы [Мәтін] /Ж.Қалиев // Орал өңірі.-1992.-24 қараша.
71. Қуанышұлы, А. Жер астынан шыққан ару: Жайық-Көшім каналы [Мәтін]/ А.Қуанышұлы // Жас алаш.-2001.-8 қыркүйек.
72. Құсайын, Т. Ақжайықта алынған асулар [Мәтін]/ Т.Құсайын // Егемен Қазақстан.-2010.-23 шілде.-Б.1,2.
- 73.Құсайын, Т. Жайық тасып барады жардан асып..[Мәтін] / Т.Құсайын // Егемен Қазақстан.-2011.-16 сәуір.
74. Құсайын, Т. Жайықтағы жарқын жүздесулер [Мәтін] / Т.Құсайын // Орал өңірі.-2000.-15 қараша.-Б.3.
75. Құттымұратұлы, Қ. Шөлдеп жүрген халық көп Ақ Жайықтың елінде [Мәтін]: [Батыс Қазақстан облысындағы ауыз су мәселесі] / Қ.Құттымұратұлы // Жас қазақ.-2005.-11 қараша.-Б.6.

76. Молдағалиев, М. Батыс Қазақстан облысының суқоймаларының экологиялық жағдайы [Мәтін] / М. Молдағалиев, Т. Дарбаева // Ізденіс.- 2012.- №1.- Б.49-54.
77. Ольховская, Б. Еділ және Жайық өзендері арасында [Мәтін] / Б. Ольховская // Орал өңірі.-1951.-16 маусым.-Б.1.
78. Отаров, М. Тағы да тасқын туралы [Мәтін] / М. Отаров // Орал өңірі.-2012.- 10 сәуір.
79. Руденко, С. Еділ-Жайық каналының трассасында [Мәтін] / С. Руденко // Орал өңірі.-1951.-16 маусым.-Б.2.
80. Саланов, М. Еділ мен Жайық арасы [Мәтін] / М. Саланов // Орал өңірі.-1989.-30 қараша.-Б.3.
81. Су мәселесі облыс үшін аса маңызды [Мәтін]: [Облыс әкімі Бақтықожа Ізмұхамбетовтің шекаралас аймақтар басшыларының форумында сөйл.сөзінен] // Орал өңірі.-2007.-11 қазан.-Б.9.
82. Сұрауы бар судың да [Мәтін]: [Жайық өзені] // Алтын Орда.- 2009.- 16-22 сәуір.-Б.9.
83. Шамұратов, М. Жайық жойқын мінез көрсетсе [Мәтін]: [жағадағы жұртты су шайып кетуі мүмкін] / М. Шамұратов // Дала мен қала.- 2010.-8 наурыз.-Б.6.
84. Шөпеғұл, Ж. Теңіздің тамағын тазалау [Мәтін] : [Жайық-Каспий канал бассейнінде мелиорациялық жұмыстар жүргізу қажеттігі туралы] / Ж. Шөпеғұл // Егемен Қазақстан.-2000.-19 ақпан.
85. Шұғаев, И. Жайық толқыны [Мәтін] / И. Шұғаев // Орал өңірі.-1980.-12 маусым.-Б.2.

Жайық өзенінің өсімдіктері

Даласы бар Жайықтың,
Алуан түрлі гүл өскен.
Жағасы бар Жайықтың
Ғасырлармен тілдескен.
А.Бақтыгереева

86. Ағелеуов, Е.А. Жайық өзенінің жайылма шалғыны [Мәтін] /Е.А.Ағелеуов.- Алматы: Ғылым.- 1982.-204 б.
87. Ақашаев, М.С. «Ақжайықтың» шипалы сулары [Мәтін] /М.С.Ақашаев // Орал өңірі.-1986.-9 сәуір.-Б.4.
88. Бондарева, М. Жайық суы – қырлыққа [Мәтін] /М.Бондарева // Орал өңірі.-1966.-1 ақпан.-Б.1.
89. Губин, Б.М. Қазақстанның Жайық өзенінің ортаңғы ағысында құстардың маусымдық көшіп-қонуы. Азияда құстардың көшіп-қонуы [Мәтін] /Б.М.Губин, А.С.Левин. Душанбе, 1980.-Б.154-191.
90. Дубинин, Н.П. Жайық өзені аңғарындағы орман құстары [Мәтін] /Н.П.Дубинин, Т.А.Торопанова -М.,1956.-Б.308.
91. Еділ-Жайық өзен аралығының торғайлар дүниесі. Құстар ғылымы туралы жаңалықтар [Мәтін] /Э.И.Гаврилов, В.А.Наглов, А.К.Федосенко және т.б.-Алматы: Ғылым, 1968.-153-207б.
92. Есқалиев, Б. Жайық үстіндегі нұр [Мәтін] /Б.Есқалиев // Орал өңірі.-1965.-6 қараша.-Б.2.
93. Қанафин, А. Арнасы кең Ақ Жайық [Мәтін] /А.Қанафин // Орал өңірі.-1986.-2 шілде.-Б.4.
94. Монаршенко, В. Еділ суы – Жайық даласына [Мәтін] /В.Монаршенко // Орал өңірі.-1972.-12 қыркүйек.-Б.1.
95. Нұрғалиева, Г. Жайық өзені жайылмасында экожүйелік өсімдіктер тобының таралуы [Мәтін]/ Г.Нұрғалиева //География және табиғат.- 2007.- №2.- Б.8-10.

96. Смадияров, Қ. Жайық орманы жаңашырлық күтеді // Лениншіл жас.-1985.-5 июнь.
97. Юсупов, К. Жайық бойын көмкерсе жасыл орман: [Жайық ормандары мен тоғайларын сақтау туралы] // Қазақ әдебиеті.-1987.-18 сент.-Б.6-7.

Жайық өзенінің жануарлар әлемі (балық)

Жазылар, шамасы,
Жүректің жарасы.
Жыр толы, сыр толы
Жайықтың жағасы.
Ғ.Сейтак

98. Әлжанұлы, А. Қызыл балықты құртып тынатын болдық!... [Мәтін] /А.Әлжанұлы // Дала мен қала.-2006.-24 наурыз.-Б.3.
99. Еділ-Жайық өзен аралығынның құстар дүниесі [Мәтін]: [Қазақстанның құстар дүниесі және оларды қорғау] /В.Л.Шевченко, П.В.Дебело, Э.И.Гаврилов және т.б.- Алматы.-1993.-Б.7-103.
100. Жазықбаев, Т. Ажарың қайда, Ақ Жайық [Мәтін] /Т.Жазықбаев // Орал өңірі.-1989.-14 маусым.-Б.4.
101. Жайық өзенінің ортаңғы ағысында бекіре тұқымдас балықтардың көбею мәселесі және оны шешу жолдары: халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының баяндамаларының материалдары [Мәтін]: [2009 ж. 14-15 шілде] /ред. Қ. Қ. Бозымов. - Орал : Жәңгір хан атындағы БҚАТУ, 2009. - 127 б.
102. Жауырұлы, Т. Береке жоқтықтан – бекіре жоқ [Мәтін]: [Жайық өзені] / Т.Жауырұлы // Түркістан.-1996.-28 тамыз.
103. Жексенов, Б. Балықта байлық [Мәтін]: [қоршаған ортаны қорғау] / Б.Жексенов // Жайық үні.- 2006.-4 мамыр.-Б.8.

104. Жұмабайқызы, Г. Каспий теңізі мен Жайық өзенінде балықтың 97 түрі бар [Мәтін] /Г.Жұмабайқызы // Жас Алаш.- 1999.-13 қараша.
105. Мамай, И. Еділ-Жайық каналы және облысымыздың оңтүстігінде егін шаруашылығын өркендетудің келешегі [Мәтін] /И.Мамай // Орал өңірі.-1952.-4 маусым.-Б.2.
106. Меңешқызы, Ж. Жайық өңірі көркін кір шалмасын [Мәтін] /Ж.Меңешқызы // Орал өңірі.-1997.-5 маусым.-Б.2.
107. Мудатов, С. Жайықтың алғашқы ихтиологы [Мәтін] : [Николай Андреевич Бородин] / С.Мудатов // Орал өңірі.-2009.-2 шілде .-Б.16.
108. Смадияров,К. Балықтар жоғары өрлегенде // Соц.Қазақстан.-1988.-24 март.
109. Шамұратова, Ж. Қызыл балық пен қара балық [Мәтін]: [бекіре тұқымдас балықтардың өсіп-өнетін аймағының бірі- Жайық өзені] /Ж.Шамұратова // Алтын Орда.- 2006.- 17-23 наурыз.
110. Шамұратова, Ж. Ақжайыққа бекіре оралмай жүр себебі, Каспийдің өзінде ол құрып кетудің алдында тұр [Мәтін] /Ж.Шамұратова //Алтын орда.-2011.-21 сәуір.-Б.5.

Жайық өзенінің экологиясы

Табиғаттан бабамыз ала берген секілді,
Дарқандықты қазаққа дала берген секілді.
Еркелікті ерікті желден алған секілді,
Мөлдірлікті көгілдір көлден алған секілді.
К.Мырзалиев

111. Айтбаева, Г. Ақ Жайықтың Ахуалы алаңдатады [Мәтін] / Г.Айтбаева // Алтын орда.-2010.- 9-15 желтоқсан.- Б.8.
112. Айтболатұлы,Б. Каспийдің қолтығынан "Ақжайық" табиғи қорық-резерваты бой көтереді [Мәтін]: [Жайық

өзенінің Каспийге құяр сағасынан "Ақжайық" атты табиғи қорық-резерват ашпақшы] /Б.Айтболатұлы //Айқын.-2007.-9 ақпан.- Б.6.

113. Ақжайықтың ахуалы алаңдатады [Мәтін] // Егемен Қазақстан.-2010.-26 маусым.-Б.4-5.

114. Алғазиев, А. Жайық жағалап, жағдайын білді [Мәтін] /А.Алғазиев // Орал өңірі.-1998.-5 қыркүйек.-Б.6.

115. Амантурлин, Ж. Ақ Жайықтың арнасы ауысып кетіпті, бұл үлкен қауіптен хабар беріп тұрғандығын білдіреді [Мәтін] : [сараптама] / Ж.Амантурлин // Егемен Қазақстан.-2009.-10қазан.

116. Асылұлы, Б. Жайықтың суы екі есе азайды [Мәтін] /Б.Асылұлы //Алтын Орда.-2011.-28 қаңтар.-Б.3.

117. Аулымызға "Аймақ" келді [Мәтін] : [ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаттары Оралда Жайық өзенінің экологиялық жағдайын талқылады] // Орал өңірі.- 2006.-14 желтоқсан.

118. Ахметов, К. Табиғат тазалығы - түйінді мәселе [Мәтін]/ К.Ахметов // Орал өңірі.-25 маусым.-Б.2.

119. Ашығалиев, С. Деркөл өзенінің ахуалы алаңдатады [Мәтін] /С.Ашығалиев // Атамекен.-2009.-25 тамыз.

120. Әжігереева, Г. Жайықты құм басып барады [Мәтін]: [Жайық өзенінде су асты құм жолдары уақыт өткен сайын көбейе түсуде] /Г.Әжігереева// Орал өңірі.- 2006.-19 қыркүйек.-Б.2.

121. Бабаш, Б. Ресейдің жауапсыздығы Жайыққа сор боп тиді [Мәтін] /Б.Бабаш // Алаш айнасы.- 2011.- 28 қаңтар.- Б.1,3.

122. Байсарин, Т. Жайықты жабылып құтқару керек [Мәтін] : [Жайық өзені туралы] /Т.Байсарин // Орал өңірі.- 2009.-11 тамыз.-Б.4.

123. Бекмұратова, А. Жайықтың жайын кім ойлар? [Мәтін]: [Жайық өзені туралы] /А.Бекмұратова // Дала мен қала.-2006.-14 шілде.-Б.15.

124. Бөргелова, А. Жайық өзенінің болашағы біздің қолымызда [Мәтін] /А.Бөргелова // Жайық үні.-2007.-9 тамыз.-Б.8.
125. Волга және Жайық өзендері бассейндерінің төгінді сулармен ластануына жол бермеу жөніндегі шаралар туралы [Мәтін]: [КПСС Орталық комитеті мен СССР Министрлер Советінде] // Орал өңірі.-1972.-18 наурыз.-Б.1.
126. Гинкович, Е. Жайық өзенін ластанудан сақтайық [Мәтін] /Е.Гинкович, Ю.Линохранова //Орал өңірі.-1974.-27шілде.-Б.4.
127. Ғаббасов, Э. Ақ Жайықтың ағысы неге бәсең [Мәтін] /Э.Ғаббасов // Жалын.-1988.-№2.-Б.12-15.
128. Ғаббасов, Э. Мамыр гүлдеп, маусым жаңбырлы болады [Мәтін] /Э.Ғаббасов // Орал өңірі.-1994.-26 ақпан.
129. Ғұбайдуллин, Б. Аралдың артынан Ақжайық қашып барады [Мәтін] /Б.Ғұбайдуллин //Айқын.-2007.-30 мамыр.-Б.1.
130. Ғұбайдуллин, Б. Жайықтың жағдайы мүшкіл [Мәтін] /Б.Ғұбайдуллин //Айқын.-2009.-26 тамыз.
131. Ғұбашев, А. Жайықтың жайсыз мінезі [Мәтін]: [су көтерілуі туралы] /А.Ғұбашев // Жас алаш.-1993.-27 сәуір.
132. Дебело, П.Б. Ақжайықтың қорықтары [Мәтін]: [қорғалатын басты бөліктер] /П.Б.Дебело, В.П.Фомин, Т.И.Мозяркина.- Орал.-2000.-Б.56.
133. Еслемғалиұлы, М. Ақ ерке Ақжайық халің қалай? [Мәтін]: [Орал обл. Жайық өзенінің экологиясы жайлы] /М.Еслемғалиұлы //Денсаулық.-1993.-№3.-Б.18-19.
134. Жазықбаев, Т. Ажарың қайда Ақ Жайық? [Мәтін] /Т.Жазықбаев // Орал өңірі.-1989.-14 шілде.
135. Жайық өзені тартылып барады [Мәтін] //Жас Қазақ үні.-2010.-3 тамыз.-Б.4.
136. Жайық өңірінің табиғаты туралы сыр шертеді [Мәтін] // Орал өңірі.-1997.-24 мамыр.-Б.1.

137. Жайықта экологиялық мәселе көп [Мәтін]: [БҚО экологиялық жағдайы] // Орал өңірі.-2007.-13 наурыз.
138. Жайық өзенінде төтенше жағдай туындап отыр [Мәтін]: [Жайық өзені арнасының бұзылуы] //Орал өңірі.-2006.-16 ақпан.-Б.2.
139. Жайық өзенінің экологиясы толғандырады // Егемен Қазақстан.-2011.-26 наурыз.-Б.6.
140. Жаңақадамов, Ғ. Жайық бойындағы жайсыздық [Мәтін]:[экология] / Ғ.Жаңақадамов // Орал өңірі .-1996.-4 сәуір.
141. Жаңбыршин, Е. Күрсінттік-ау сені де кәрі Каспий! [Мәтін] / Е.Жаңбыршин // Алтын Орда.- 2008.-19-25 маусым.-Б.8-9.
142. Жұмат, Б. Табиғатқа тағылық жалғасып жатыр [Мәтін] : [қоршаған ортаны қорғау комиссиясы отырысынан түйген ой осындай] /Б.Жұмат // Алтын Орда.-2011.-21 сәуір.-Б.23.
143. Жүсібәлиев,Ө. Жайық жағасындағы құпия полигон [Мәтін] /Ө.Жүсібәлиев // Егемен Қазақстан.-28 қараша.-Б.2.
144. Зағидуллина,С. Жайықты қорғау – міндетіміз [Мәтін]/ С.Зағидуллина // Жайық үні.-2010.-3 маусым.
145. Исағалиев, Қ. Жағдайың қалай, Жайығым? [Мәтін] : [экология] / Қ.Исағалиев // Орал өңірі.-1991.-22 қазан.
146. Кадралиев, С. Экология: ауа мен суда қандай өзгерістер бар? [Мәтін] /С.Кадралиев // Орал өңірі.-2002.-26 қаңтар.-Б.7.
147. Каспийдің тағдыры Еділге байланысты [Мәтін] // Айқын апта.- 2007.-5 шілде.
- 148.Коваленко, Б. Көсемге берген серт абыроймен орындалады [Мәтін] / Б.Коваленко // Орал өңірі.-1952.-11 маусым.-Б.2.
- 149.Королева, Г. Жайық пен Елек шартқа өзек [Мәтін] /Г.Королева // Атамекен.-1997.-26 қараша.-Б.2.
150. Қазтуғанов, Т. Қоршаған ортаны ластағандарға айыппұл салынды [Мәтін]: [Жайық-Каспий экология

департаменті] / Т.Қазтуғанов // Заң газеті.- 2010.-28 мамыр.-Б.5.

151. Қазтуғанов, Т. Экологтар қарап отырған жоқ [Мәтін] /Т.Қазтуғанов // Орал өңірі.-2010.-25 мамыр.

152. Қайырғалиев, Ш. Ақ Жайықтың ұнатамын көктемін [Мәтін] / Ш.Қайырғалиев // Орал өңірі.-1977.-20 мамыр.-Б.4.

153. Қалимова, Т. Ақ Жайық сенің орның ала бөтен.. [Мәтін]: [Жайық өзені] /Т.Қалимова // Айқын.- 2010.-4 ақпан.-Б.21.

154. Қалимова, Т. Армандар ақиқатқа айналуда [Мәтін] /Т.Қалимова //Айқын.-2010.-9 шілде.-Б.4.

155. Қамбаров, Қ. Оралым менің, Оралым [Мәтін] /Қ.Қамбаров // Орал өңірі.-1966.-6 қыркүйек.-Б.2.

156. Қамматов, Қ.Қ. Жайық өзені суының антропогендік және техногендік ластануы [Мәтін] /Қ.Қамматов // Қазақстанның биологиялық ғылымдары=Биологические науки Казахстана.- 2011. - № 3. –Б.54-60.

157. Қандай заман болса да, жасымаған Ақ Жайық, тарықтырмай ел-жұртын асыраған Ақ Жайық [Мәтін] //Орал өңірі.-1996.-26 наурыз.

158. Қарағойшин, Ж. Ақбөкен неге азайып барады? [Мәтін] /Ж.Қарағойшин // Атамекен.-2002.-10 желтоқсан.-Б.4.

159. Қошым-Ноғай, Б. «Еділ-Жайық» - екі өзен...[Мәтін] /Б.Қошым-Ноғай //Дала мен қала.-2004.-20 тамыз.

160. Құсайын, Т. Ақжайық ластанып барады [Мәтін] /Т.Құсайын // Егемен Қазақстан.-1996.-5 қараша.

161. Құсайын, Т. Ақжайық десе – Ақжайық!...[Мәтін] /Т.Құсайын //Егемен Қазақстан.-1995.-3 қараша.

162. Құсайын, Т. Еділ мен Жайық [Мәтін]: [ортақ мәселелер] /Т.Құсайын //Егемен Қазақстан.-2004.-8 маусым

163. Құсайын, Т. Биыл Жайықта тасқын бола ма? [Мәтін] /Т.Құсайын // Егемен Қазақстан.-1998.-20 наурыз.

164. Құсайын, Т. Жайық өзені проблемасы – мемлекетаралық проблема [Мәтін]: [Оралда өткізілген Парламенттің көшпелі мәжілісі осы мәселені сөз етті] /Т.Құсайын // Егемен Қазақстан.- 2008.-1 қараша.-Б.4.
165. Құсайын, Т. Кентке көпір салынса екен дейді-Ақжайықтың бір топ ақсақалдары [Мәтін]: [Жайық өзені туралы] /Т.Құсайын //Егемен Қазақстан.-2011.-13 сәуір.-Б.5.
166. Құсайын, Т. Жайық өзеніндегі көпір құрылысы қаржы бөлінбегендіктен, ұзаққа созылып барады [Мәтін] /Т.Құсайын // Егемен Қазақстан.-1996.-22 мамыр.
167. Құсайын, Т. Табиғатты аялай білемізбе? [Мәтін]: [Жайық өзені туралы] /Т.Құсайын // Егемен Қазақстан.-2010.-12 наурыз. –Б.8.
168. Құсайын, Т. Траншекаралық өзендер проблемасы аяқсыз қала бере ме? [Мәтін]: [траншекаралық өзендер] /Т.Құсайын // Егемен Қазақстан.- 2009.- 22 сәуір.-Б.3.
169. Құттымұратұлы, Қ. Ауылдың тірлігі айықты деуге келмейді [Мәтін]: [Жайық өзені туралы] /Қ.Құттымұратұлы // Алтын Орда.-2011.-28 қазан.-Б.4.
170. Қыстаубаев С. Жайықтан ескен леп...[Мәтін] /С.Қыстаубаев // Орал өңірі.-1980.-31 мамыр.-Б.2.
171. Мақсұтов, Х.М. Қоршаған орта экологиялық мәдениетке тәуелді [Мәтін]: [Жайық өзені бойындағы орман-тоғайларды қорғау мәселелері жайлы сұхбат] /Х.М.Мақсұтов // Егемен Қазақстан.-2007.-10 шілде.-Б.5.
172. Мирошниченко, Г. Жайықты қорғау – жалпыхалықтық іс [Мәтін] /Г.Мирошниченко // Орал өңірі.-1993.-24 ақпан.
173. Молдағалиева ,М. Батыс Қазақстан облысындағы Жайық өзенінің ауыр металдарын анықтау әдістемесі [Мәтін]: [Жайық өзені] / М.Молдағалиева, Т. Дарбаева // Ізденіс.- 2012.- №1.-Б.54-58 .
174. Мұрзақаева, А. Табиғат аялауға әрдайым мұқтаж [Мәтін]: [Оралда Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау

күні атап өтілді] /А.Мұрзақаева // Егемен Қазақстан.- 2007.-
13 маусым.

175. Мұхамбетов, Б. Жайық суын қалай көбейтеміз?
[Мәтін]: [Жайық өзені] /Б.Мұхамбетов // Орал өңірі.- 2011.-
10 ақпан.-Б.12.

176. Мүбәрақов, С.Ақ Жайық аясын аялай білейік [Мәтін]
/С.Мүбәрақов // Орал өңірі.-1989.-29 наурыз.

177. Ниетқалиева, Г. Ақ Жайықтың халі нешік? [Мәтін] /
Г.Ниетқалиева // Дала мен қала.- 2008.-25 сәуір.-Б.15.

178.Нұрғалиева, Г.М. БҚО экологиялық жағдайы және
проблемасы: халықаралық ғылыми практикалық
конференцияның материалдары. Қоршаған ортаны сақтау –
қазіргі күннің басты мәселесі: [Мәтін].-Орал,2005.-Б.79-81.

179. Нұржекеұлы, Б. Еділ – Жайық – ел шеті [Мәтін]/
Б.Нұржекеұлы // Егемен Қазақстан.-1994.-3 желтоқсан.-Б.3.

180. Нұрымұлы, М. Қараөзен мен Сарыөзен Жайықтан
жәрдем күтеді [Мәтін] /М.Нұрымұлы // Жас Қазақ.- 2008.-30
сәуір.-Б.6.

181. Нығметуллаев, М. Тұнығың лайланды-ау қайран
Жайық [Мәтін]:[Жайық өзені экологиясы] /М.Нығметуллаев
//Атамекен.- 2002.-27 қараша.

182. Омаров, А. Жайықта қайық қайрандайтын күн жақын
[Мәтін] /А.Омаров // Алаш айнасы.-2010.-24 ақпан.-Б.3-4.

183. Оразбекұлы, Қ. Жайық, сенің тынысың тарылса,
қазақтың ырысы қашпас па екен? [Мәтін] /Қ.Оразбекұлы //
Дала мен қала.- 2007.-25 мамыр.-Б.8.

184. Орақбаева,А. Жайық бойының табиғи байлықтары
[Мәтін] / А.Орақбаева // Атамекен.-2008.-25сәуір.-Б.4.

185.Островидов, Н. Жайық және бізді қоршаған орта
[Мәтін] /Н.Островидов // Орал өңірі.-1989.-23 тамыз.

186.Отарбаев, Р. Ертеңі жоқ,бүгінге болған құмар [Мәтін] :
[Еділ Жайық екі өзен... Экология] /Р.Отарбаев // Жалын.-
1989.-№5.-Б.57-60.

187. Рысқалиев, Б. Бүгін Жайық бізден көмек күтеді, оның суын молайту, сақтау мемлекетаралық проблемаға айналды [Мәтін] /Б.Рысқалиев //Алтын Орда.-2010.-2-8 қыркүйек.- Б.8-9.
188. Рысқалиев, Б. Жайыққа жәрдем керек [Мәтін] /Б.Рысқалиев // Айқын.-2010.-1 қыркүйек.
189. Сариева, Ұ. Қоқыс біткен өзенге ағып жатыр...қала іші де оңып тұрғаны шамалы [Мәтін] /Ұ.Сариева // Орал өңірі.- 2008.-24 сәуір.-Б.3.
- 190.Сәрсенова, Н. Ақ Жайық неге лас? [Мәтін] /Н.Сәрсенова //Атамекен.-1997.-29 қаңтар.
191. Сейтжанов, И. Табиғатты қорғау-өзімізді қорғау [Мәтін] /И.Сейтжанов // Орал өңірі.-1988.-23 қараша.-Б.4.
192. Сисенов, Б. Қоршаған ортаның қадірі қашанда биік [Мәтін] / Б.Сисенов // Экологический курьер.- 2010. - 1 шілде.-Б.2.
193. Смағұлова, Т. Жайықты "жылатпаймыз" [Мәтін]: [Қазақстан парламентіндегі ең ірі депутаттық топ өкілдері "Жайық өзені бассейнінің экологиялық жағдайы және проблемалары" атты көшпелі отырысқа қатысып, өзеннің проблемасын ортақтасып шешу туралы ұйғарым жасады] /Т.Смағұлова // Орал өңірі.- 2006.-16 желтоқсан.
194. Сүйербаев, Р. Ақ жайық өңірінің экологиялық жағдайы және оны сауықтырудағы облыс экологтарының қол жеткен табыстары мен алдағы міндеттері [Мәтін] /Р.Сүйербаев // Атамекен.-2001.-24 қазан.
- 195.Сүлейменов, Е. Жайықтың жайын ойланайық... [Мәтін] /Е.Сүлейменов // Орал өңірі.- 2008.-20 қараша.-Б.13.
196. Сүмесінов, М. Қазыналы өлке құлпырып келеді [Мәтін] / М.Сүмесінов //Алтын Орда.-2010.-8-14 шілде.-Б.7.
197. Тайкешова, С. Экология мәселесі - екі елге де ортақ [Мәтін]: [Жайық өзенінің экологиясы] / С.Тайкешова // Түркістан.-2007.-31 мамыр.

- 198.Тарасенко Е. Ақжайықтың ахуалы алаңдатады [Мәтін] / Е.Тарасенко // Егемен Қазақстан.- 2010. - 26маусым.-Б.4.
199. Ташқараев, Ә. Ақ Жайық өзені қамқорлыққа зәру [Мәтін] /Ә.Ташқараев // Атамекен.-2001.-24 қазан.
200. Темірғалиева, Г.Е. Жайық өзенінің экологиялық жағдайы [Мәтін] /Г.Е.Темірғалиева, Ф.Р.Ермаханова // Ғылыми хабаршысы. Жаратылыстану техн.Ғылым сер. /З.Алдамжар атын. Қостанай әлеум.-тех.ун-ті.-2009.-№1.- Б.194-198.
201. Тойкен, С. Ақ Жайық қорығына жасалған қастандық [Мәтін]: [Жайық өзенінің экологиясы] /С.Тойкен // Жас Алаш.-2010.-2 желтоқсан.-Б.5.
202. Төлегенұлы, Ш. Аралға Жайық өзенінен су әкелуге әбден болады [Мәтін] / Ш.Төлегенұлы // Атамекен.-1996.-27қараша.
203. Тұяқов, С. Арғы жағы Жайықтың, бергі жағы... өзен екіге бөлген Ақжайық ауданы халқының түйінді мәселелері көп [Мәтін] /С.Тұяқов // Орал өңірі.- 2007.-31 мамыр.-Б.7.
204. Халықұлы, Р. Ақ Жайық өңірі көркін кір шалмасын... [Мәтін] /Р.Халықұлы // Орал өңірі.-1996.-4 маусым.
205. Хұсайынов, Т. Жайық, неге мұңдысың? [Мәтін]: [табиғатпен тілдесу] /Т.Хұсайынов // Орал өңірі.-1991.-24 желтоқсан.
206. Шайхиниязова, Г. Жайықтың жайын ұғар жорық [Мәтін] / Г.Шайхиниязова // Дала мен қала.-2012.-19 сәуір.- Б.3.
207. Шамұратов, М. Ақ Жайықтың жанарындағы жас [Мәтін]: [ерке өзеннің арнасы тайызданып, балығы таусылып келеді] /М.Шамұратов // Алтын Орда.-2007.-5-11 қаңтар.-Б.24.
208. Шамұратов, М. Ару Жайық азып барады [Мәтін] /М.Шамұратова // Заң газеті.-2009.-24 шілде.

209. Шамұратов, М. Балығың қайда Ақ жайық? [Мәтін] /М.Шамұратов // Алтын Орда.-2005.-20 мамыр.
210. Шамұратов, М. Жағдайы мүшкіл Жайықтың мәселесі [Мәтін]:[Ғылыми-практикалық конференция мен Парламенттің мәжілісі] /М.Шамұратов // Орал өңірі.- 2008.- 1 қараша.-Б.5.
211. Шамұратов, М. Жайыққа қауіп төніп тұр, ал мемлекетаралық комитет қашан құрылады? [Мәтін]: [Жайық -мемлекетаралық өзен] / М.Шамұратов // Орал өңірі.-2008.- 4 қараша.-Б.5.
212. Шанов, Д. Жайық өзенінің мәселелерін көтеру арқылы оқушыларға экологиялық тәрбие беру [Мәтін] /Д.Шанов //Соқпақ=Тропинка.- 2010.-№1.-Б.25-26.
213. Экологиялық өзекті мәселелер [Мәтін] // Орал өңірі.-2007.-1 наурыз.-Б.8.
214. Ярлов, В. Жайыққа жаны ашитын "Аймақ" депутаттар тобы [Мәтін] /В.Ярлов // Орал өңірі.- 2006.-12 желтоқсан.

Экологиялық туризм

Қыстағы байсалдылық былай қалып,
Жайықтың суы жатыр ылайланып.
Бұлқынған сағынышпен жүректердей,
соғады жарға толқын шыр айналып.

Ф.Оңғарсынова

215. Айғалиұлы, Е. Экологиялық апат бұлтын сейірту өз қолымызда [Мәтін]: ["Қазақстан -Заман " газетінің "Табиғат-анаңды қорлама!" атты экспедициясы Батыс Қазақстан облысында] /Е.Айғалиұлы // Қазақстан -заман.-2010.- 17 маусым.-Б.1,4,5.
216. Әжігереева, Г. Туризмнің бір көзі [Мәтін]: [Жайық өзені] /Г.Әжігереева // Орал өңірі.-2007.-7 шілде.

217. Жайық өзені бойымен өтетін тарихи-мәдени, экологиялық экспедициялар-Батыс Қазақстан туризмінің мүмкіншілігі және болашағы аймақаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының бағдарламасы: 2003 жылғы 22-23 сәуір.- Уральск, 2003.- 18б.
218. Жакина, Ұ. Жайықты сақтау үшін [Мәтін]: [Жайық өзені бойымен халықаралық тарихи- мәдени, экологиялық экспедиция жолға шықты] / Ұ.Жакина // Орал өңірі.- 2007.- 5 шілде.
219. Қуатова, Қ. Жайықты жағалап экспедиция келді [Мәтін] /Қ.Қуатова // Атырау.- 2011.- 2 тамыз.- Б.1,7.
220. Николаев, Н. Бәрімізді біріктірген Правдухин [Мәтін]: [Жайық және оның сағасы Сақмар бойында Қазақст. Пушкин және Ресейдегі Абай жылына арн. 10-шы халықар., мәд.-тарихи "Жайық-2006" экол. экспед. жүзіп өтуде] / Н.Николаев //Орал өңірі.- 2006.- 25 шілде. -Б.1.
221. Серікқызы, А. Жорықшылар Жайыққа аттанды [Мәтін] / А. Серікқызы // Жайық үні. - 2011. - 28 шілде. - Б.2.
222. Тарасенко, Е. Аманат жүгі ауыр [Мәтін]: [ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты Елена Тарасенкомен сұхбат] /сұхбаттасқан Айша Қабылова / Е.Тарасенко // Орал өңірі.- 2009.- 3 қыркүйек.- Б.5.
223. Тұяқов, С. Жайықты бірлесіп құтқарамыз [Мәтін]: [Ресейліктер мен қазақстандықтар осындай ортақ тұжырымға келді] / С.Тұяқов // Орал өңірі.- 2007.-22 мамыр.-Б.1.
224. Шахин, А. Жайыққа – қамқорлық, Шалқарға қожайын керек [Мәтін]/А.Шахин // Орал өңірі.-1997.-21 маусым.-Б.2.
225. Щербанов, М. Жайықта жүзгенге не жетсін [Мәтін]: [Правдукин саяхаты жалғасуда] /М.Щербанов // Орал өңірі.-2003.-19 шілде.

Кеме шаруашылығы

Ару Жайық, ерке өзен, сабырлағын,
Бұл көктемде сен неге арындадың.
Құм мен тастан өрілген жарқабаққа
Ғажап болды-ау осынша бағынбауың.
А.Бақтыгереева

226. Ғабдуллина, Н. Жайықта қайық қайраңдайтын күн жақын [Мәтін]: [Жайық өзенінің қазіргі ахуалы] /Н.Ғабдуллина //Алаш айнасы .-2010.-24 ақпан.-Б.1,4.

227. Еркімбаев, А. Жайық өзені түбінен алты кеме табылды [Мәтін] /А.Еркімбаев //Алтын Орда.-2011.-28 қыркүйек.-Б.3.

Жайық өзені туралы көркем әдебиеттер

Жағаңда тұрмын, Жайығым,
Кесермін, сенен бас танса.
Туған жер қайдан жай ұғым,
Отан да содан басталса?
Ж.Молдағалиев

228. Айдаров, Н. Жайыққа [Мәтін] /Н.Айдаров // Орал өңірі.-1957.-25 тамыз.-Б.2.

229. Ақбаев, Ж. Жайықтың шығыс жағының тарихи беттері [Мәтін]: [өлкенің тарихи беттері] /Ж.Ақбаев //Жайық үні.-1995.-7 сәуір.

230. Ақжайық [Мәтін]: [әні мен сөзін жазған: Кенжеғали Балабасов] // Орал өңірі.-1986.-4 желтоқсан.-Б.4.

231. Ақ Жайық – ару мекенім [Мәтін]:[әні:Д.Қажымовтікі, сөзі:З.Сисенғалиевтікі] // Орал өңірі.-1987.-24желтоқсан.-Б.4.
232. Ақ Жайық вальсі [Мәтін]: [сөзі: Х.Қыдыровтікі, әні:С.Садықовтікі] // Орал өңірі.-1966.-13 қараша.-Б.3.
233. Ақ Жайық – достық өзені [Мәтін] // Орал өңірі.-1987.-16 мамыр.-Б.1.
234. Ақ Жайық – шабыт арнасы [Мәтін]: [орал ақындар творчествосында] // Орал өңірі.-1988.-16 қыркүйек.-Б.3.
235. Ақ Жайық – арман өлке [Мәтін]:[сөзі: Қ.Исағалиев, әні:С.Бәйтереков] //Орал өңірі.-1989.-23 желтоқсан.-Б.3.
236. Аманжолов, Қ. Дариға, сол қыз: өлеңдер мен поэмалар [Мәтін]/құраст.Е.Дүйсенбайұлы.-Алматы:Паритет,2006.-256б.
237. Аманшин,Б. Құтты мекен: поэмалар, өлеңдер [Мәтін] /Б.Аманшин .-Алматы: Жазушы,1984.-296б.
238. Әбдуғалиев,С. Жанымның жалғыз бұлбұлы:өлеңдер мен ақын туралы естелік, мақалалар [Мәтін] /құраст:Ғ.Сейтақ,Қ.Құттымұратұлы.-Орал:Ағартушы,2009.-200б.
239. Әбілхайыр Баһадүр хан. Жайық десе [Мәтін]: [Әбілхайыр Баһадүр ханның Жайық өзені туралы дәйексөзі] // Жас жүректер жырлайды: өлеңдер.- Орал: Ағартушы, 2010.-Б.51.
240. Әлімгереев, Ө. Еділ мен Жайық [Мәтін]: [бір әннің тарихы] /Ө.Әлімгереев // Орал өңірі.-1995.-14 қараша.-Б.4.
241. Баймолдин, М. Ақ Жайықтан Аралға хат [Мәтін] /М.Баймолдин // Орал өңірі.-1991.-17 мамыр.-Б.4.
242. Бақтыгереева, А. Ақ Жайық жардан асып арындайды [Мәтін] /А.Бақтыгереева // Орал өңірі.- 1993.-28 тамыз.-Б.4.
243. Бақтыгереева,А. Гүлдесте [Мәтін]/А.Бақтыгереева.-Орал: Ағартушы, 2009.-368б.
244. Бақтыгереева, А. Жайыққа [Мәтін] /А.Бақтыгереева // Орал өңірі.-1994.-13 қыркүйек.-Б.3.

245. Бақтыгереева, А. Жайыққа арнау [Мәтін] /А.Бақтыгереева // Орал өңірі.-1984.-12 қазан.-Б.4.
246. Бақтыгереева,А. Жайыққа жауғаң - жауғаң қарадым мен [Мәтін] /А.Бақтыгереева // Жайық нұры .-2011 .- 12 мамыр. - Б.11.
247. Бақтыгереева,А. Жайықта туған жырлардың [Мәтін] /А.Бақтыгереева // Орал өңірі.-1986.-6 қыркүйек.-Б.4.
248. Бақтыгереева, А. Өзімнің Жайығымсың [Мәтін] /А.Бақтыгереева // Орал өңірі.-1966.-16 қаңтар.-Б.3.
249. Бақтыгереева, А. Сағындым, Жайық [Мәтін] /А.Бақтыгереева // Орал өңірі.-1986.-10 сәуір.-Б.4.
250. Бақтыгереева, А. Тағы да Жайық туралы [Мәтін] /А.Бақтыгереева // Орал өңірі.-1987.-14 тамыз.-Б.4.
251. Баймолдин, М. Жайықпен жаным бір туған [Мәтін] /М.Баймолдин // Орал өңірі.-1994.-25 тамыз.-Б.4.
252. Баймұқанқызы, Б. Наздәурен [Мәтін]:өлеңдер / Б.Баймұқанқызы .- Алматы: Өлке,2001.-84 б.
253. Балмолда,М. Ақ тұлпар [Мәтін]/М.Балмолда.-Орал: Ағартушы, 2011.-356 б.
254. Бәдіғұлов, Н. Ақ Жайық – ана [Мәтін] /Н.Бәдіғұлов //Орал өңірі.-1984.-20 қыркүйек.-Б.4.
255. Бәйменов, С. Ақ Жайық арындап барады [Мәтін] /С.Бәйменов // Орал өңірі.-1993.-27 сәуір.-Б.1.
256. Бекхожин, Қ. Жазығында Жайықтың [Мәтін] /Қ.Бекхожин // Орал өңірі.-1965.-19 маусым.-Б.4.
257. Бисенғалиев,С. Жадырап жеткен жаз [Мәтін] /С.Бисенғалиев.- Орал, ТОО Полиграфсервис, 2010.-160б.
258. Болатова,А. Жайық болғым келеді...[Мәтін] /А.Болатова //Жас жүректер жырлайды: өлеңдер.-Орал: Ағартушы, 2010.-Б.336.
259. Ғазез, Д. Жайықпен сырласу [Мәтін] /Д.Ғазез // Орал өңірі.-2000.-8 қараша.-Б.4.

260. Даумов, С. Орал жырлары [Мәтін]: [студент дәптерінен] /С.Даумов // Орал өңірі.-1957.-19 мамыр.-Б.2.
261. Досанов, С. Жайық жағасында [Мәтін]: [«Дауыл» атты романынан үзінді] /С.Досанов //Орал өңірі.-1979.-27 қазан.-Б.3.
262. Досқалиев,М. Шыңдалған жыр семсері [Мәтін].- Алматы: Құс жолы, 2008.
263. Есенжанов, Х. Ақ Жайық [Мәтін] /Х.Есенжанов // Орал өңірі.-1959.-21 қараша.-Б.4.
264. Есенжанов,Х.Ақ Жайық [Мәтін]: трилогия .-Алматы: Жазушы,1968.
265. Жазықбай, Т. Жайықтың жыры бітпей тұр [Мәтін]: [Жайық өзені туралы] / Т.Жазықбай // Орал өңірі.- 2008.-14 қазан.-Б.3.
266. Жайық [Мәтін]: [сөзі: Қ.Аманжоловтікі, әні: Е.Меңдешевтікі] // Орал өңірі.-1970.-14 қараша.-Б.4.
267. Жайық самалы [Мәтін]: [әнін жазған:М.Нысанов, Сөзін жазған: С. Бостанов] // Орал өңірі.-1987.-18 қараша.-Б.4.
268. Жалыншин, І. Жайық үстін жандандырғандар [Мәтін] /І.Жалыншин // Орал өңірі.-25 қазан.-Б.2.
269. Жас жүректер жырлайды [Мәтін]: өлеңдер.-Орал: Ағартушы, 2010.-344б.
270. Жиенбаев ,С. Ақ Жайық [Мәтін]/С.Жиенбаев // Орал өңірі.-1972.-25 сәуір.-Б.4.
271. Жұмабаев, Ғ. Оралдағы ой [Мәтін] /Ғ.Жұмабаев // Орал өңірі.-1965.-25 қыркүйек.-Б.5.
272. Жұмағалиев, Қ. Ақ еркем, Ақ Жайығым [Мәтін] /Қ.Жұмағалиев // Егемен Қазақстан.-23сәуір.-Б.6.
273. Жұмағалиев,Қ. Жарық дүние [Мәтін]: өлеңдер.- Алматы: CredosLtdc, 2012.-364 б.
274. Жүсіп,М. Батыстың қос саңлағы [Мәтін]/М.Жүсіп.- Орал: Полиграфсервис, 2011.
275. Жыр-Жайық [Мәтін]: өлеңдер, әңгімелер.-Орал: Полиграфсервис, 2003.-156 б.

276. Зарипов, Ғ. «Ақ Жайық» - әдебиетімізге қосылған үлкен үлес [Мәтін]/Ғ.Зарипов // Орал өңірі.-1958.-14 желтоқсан.-Б.4.
277. Зарипов, Ғ. «Ақ Жайық» трилогиясының тіл ерекшелігі [Мәтін] /Ғ.Зарипов // Орал өңірі.-1968.-14 желтоқсан.-Б.4.
278. Зарипов, Ғ.Жырға қосқан Жайықты [Мәтін]: [Қ.Аманжоловтың туғанына 60 жыл толуы алдында] /Ғ.Зарипов // Орал өңірі.-1971.-16 қыркүйек.-Б.3.
279. Зікрянова, Г. Табиғатты аяла да бағала [Мәтін]: [сценарий] /Г.Зікрянова // Мектептегі сыныптан тыс жұмыстар.-2009.-№2.-Б.2-4.
280. Ильмабаева, Т. Ыбырай Алтынсарин [Мәтін]: “Өзен” / Т.Ильмабаева // Бастауыш сыныпта оқыту.-2008.-№6.-Б.21.
281. Ипмағамбетов,Ә. Жайықтың сол жақ бетінде [Мәтін] /Ә.Ипмағамбетов.-Алматы:Қазақстан,1973.-129б.
282. Кузьменко,Б. Жайық өңірі [Мәтін] /Б.Кузьменко; орыс тілінен ауд.Ғ.Есмағамбетов.-Алматы:Қайнар,1986.-184б.
283. Қажыкенова, С. Жайыққа кел [Мәтін] /С.Қажыкенова // Орал өңірі.-1979.-14шілде.-Б.3.
284. Қажыкенова, С. Сыр [Мәтін] /С.Қажыкенова // Орал өңірі.-1979.-14 шілде.-Б.3.
285. Қажымов,Д. Сағыныш саздары: әндердің ноталары мен мәтіндері [Мәтін] /Д.Қажымов.-Алматы: Өлке, 2002.-112б.
286. Қайырбеков, Ғ. Ақ Жайық [Мәтін] /Ғ.Қайырбеков // Орал өңірі.- 1965.-6 шілде.-Б.6.
287. Қайырғалиев ,М. Ақ Жайық [Мәтін]/М.Қайырғалиев //Орал өңірі.-1961.-23 желтоқсан.-Б.4.
288. Қайырғалиұлы,М. Намы [Мәтін].-Орал:Дастан,2002.
289. Қалдыбаев, М. Ақ Жайық [Мәтін] /М.Қалдыбаев //Орал өңірі.-1978.-27 қаңтар.-Б.3.
290. Қалиев, Ж. Жайық, неге мұңдысың? [Мәтін] /Ж.Қалиев // Орал өңірі.-1991.-24 желтоқсан.-Б.4.

291. Қанатбаев, Д. Жайық жырлары [Мәтін] /Д.Қанатбаев // Орал өңірі.-1985.-17 қаңтар.-Б.4.
292. Қуатов,Б. Уақыт іздері [Мәтін]: мақала, очерктер /Б.Қуатов.-Орал: Дастан,2000.-148б.
293. Қыдырбайқызы, Д. Ақ Жайық таңы - жақсы ат [Мәтін] /Д.Қыдырбайқызы // Орал өңірі.-1991.-10 желтоқсан.-Б.3.
294. Қыдырниязова,Ш. Қос қанат [Мәтін]: өлеңдер, айтыс, жұмбақтар, мақалалар /Ш.Қыдырниязова, Д.Мұштанова.- Орал: Ағартушы, 2010.-328б.
295. Қыдырниязова, Ш. Жазира [Мәтін]: өлеңдер /Ш.Қыдырниязова .-А.: Жазушы, 1982.
296. Қыдыров,Х. Алаулы атырап [Мәтін]: өлеңдер /Х.Қыдыров .-Алматы: Жазушы, 1978.
297. Қыдыров, Х. Туған жерде [Мәтін] /Х.Қыдыров //Орал өңірі.-1987.-17 қазан.-Б.2.
298. Мақатаев,М. Үш томдық шығармалар жинағы [Мәтін] /М.Мақатаев.-Алматы: Жазушы, 1991.-368б.
299. Мәлетов, С. Жайықтан туған жырлар [Мәтін] /С.Мәлетов // Орал өңірі.-1957.-8 мамыр.-Б.4.
300. Мәмбетов, І. Жайыққа [Мәтін] /І.Мәмбетов // Орал өңірі.-1957.-7 мамыр.-Б.3.
301. Мәуленов,С. Шығармалар жинағы [Мәтін]: Үш томдық. Т.1. /С.Мәуленов .-Алматы: Жазушы, 1982.-480 б.
302. Молдағалиев, Ж. Жағанда тұрмын, Жайығым [Мәтін] /Ж.Молдағалиев // Орал өңірі.-1973.-31 наурыз.-Б.3; Орал өңірі.-2000.-30 қыркүйек.-Б.3.
303. Молдағалиев, Ж. Ақ Жайық [Мәтін] /Ж.Молдағалиев // Орал өңірі.-2000.-16 қыркүйек.-Б.3.
304. Молдағалиев, Ж. Орал туралы ойлардан [Мәтін] /Ж.Молдағалиев // Орал өңірі.-1965.-19 маусым.-Б.2.
- 305.Молдағалиев,Ж.Таңдамалы [Мәтін]: Екі томдық. Т.1/Ж.Молдағалиев.-Алматы,1970.
306. Молчанов, В. Волга Жайыққа құятын болады [Мәтін] /В.Молчанов // Орал өңірі.-1973.-1 ақпан.-Б.1.

307. Мұсаев, А. Телқоңыр [Мәтін].-Алматы, 1998.
308. Набиуллин, Ж. Ақ Жайық ақ патшаның әкесін өлтірген бе? [Мәтін] /Ж.Набиуллин // Орал өңірі.-1991.-23 қазан.-Б.3.
309. Набиуллин, Ж. Қас қағым [Мәтін] /Ж.Набиуллин.- Алматы: Өнер, 1983.
310. Наубеков, Б. Жайығымның толқындары [Мәтін]: өлеңдер /Б.Наубеков // Жас жүректер жырлайды.-Орал: Ағартушы, 2010.-Б.244.
311. Назарбекұлы, С. Менің Ақ ордам [Мәтін]: өлеңдер /С.Назарбекұлы .-Алматы: Жазушы, 2006.-304б.
312. Нәріков, А. Атырау – Жайық арасы [Мәтін] /А.Нәріков // Орал өңірі.-1983.-2 мамыр.-Б.4.
313. Нәріков, А. Сағыныш [Мәтін]: өлеңдер /А.Нәріков .- Алматы: Өнер, 2002 .-216б.
314. Неталиев, М. Ақжайықты аңсағанда [Мәтін] /М.Неталиев // Орал өңірі.-1980.-15 наурыз.-Б.3.
315. Неталиев, М. Жағалаудағы ой [Мәтін]/М.Неталиев// Орал өңірі.-1980.-15 наурыз.-Б.3.
316. Нұрқанов, Ж. Қызылжар [Мәтін] /Ж.Нұрқанов.-Алматы: Қазығұрт, 2012.-384б.
317. Нұртазин, Т. Жайық атырабында [Мәтін] /Т.Нұртазин // Орал өңірі.-1960.-30 қазан.-Б.2.
318. Нұрымбет, С. Жайықта [Мәтін]/С.Нұрымбет // Орал өңірі.-2000 .-26 ақпан.-Б.5.
319. Нілібаев, Ә. Ақ Жайық жағасында [Мәтін]/Ә.Нілібаев // Орал өңірі.-1982.-4 қыркүйек.-Б.4.
320. Ойшыбаев, Б. Өмір белестері [Мәтін]: повестер мен әңгімелер/Б.Ойшыбаев .-Алматы: Арыс, 2010.-540б.
321. Орманов, Ғ. Жайық жырлары [Мәтін] /Ғ.Орманов // Орал өңірі.-1971.-2 қазан.-Б.4.
322. Оңғарсынова, Ф. Өлеңдер жинағы [Мәтін] /Ф.Оңғарсынова:Т.1.-Алматы, 1978.

323. Орынғалиева,Ә. Толқы, Жайық [Мәтін] /Ә.Орынғалиева //Жас жүректер жырлайды:өлеңдер.-Орал: Ағартушы, 2010.-Б.184.
324. Отарбаев,Р. Біздің ауылдың амазонкалары [Мәтін] /Р.Отарбаев .-Алматы : Фолиант, 2012.-424б.
325. Өтемісұлы,М. Шығармалардың төрт томдық академиялық жинағы [Мәтін]: өлеңдері мен күйлері.Т.1 /М.Өтемісұлы .- Алматы: Ғылым, 2003.-448 б.
326. Раушанов,Е. Бозаңға біткен боз жусан [Мәтін]: өлеңдер мен поэмалар /Е.Раушанов .-Алматы: Раритет, 2006.-384 б.
327. Сағалиев,Қ. Заман – көш [Мәтін] /Қ.Сағалиев .-Орал: М.Өтемісұлы атынд.Батыс Қазақстан мемлекет.университеті, 2004.
328. Сараев,Ә. Еділ-Жайық [Мәтін]: роман/Ә.Сараев.- Алматы.: Жалын,1992.-608б.
329. Сариева,Ұ. Жапырақ ғұмыр [Мәтін]/Ұ.Сариева.-Орал: Дастан, 2005.-148б.
330. Сейтақ, Ғ. Жақыным менің – жалпақ ел [Мәтін].- Алматы: Сөздік-Словарь, 2007.-240б.
331. Сейтақ,А. Ай мен ару [Мәтін]: өлеңдер/А.Сейтақ.- Алматы: Жазушы, 2004.-144б.
332. Сейітов, С. Орал [Мәтін] /С.Сейітов // Орал өңірі.-1965.-6 шілде.-Б.8.
333. Сейітов, С. Ақ Жайық [Мәтін]/С.Сейітов // Орал өңірі.-1974.-19 қараша.-Б.3.
334. Сейітов,С. Жолдас уақыт. Таңдамалы [Мәтін] /С.Сейітов.-Алматы: Жазушы, 1977.-309 б.
335. Сисенғали,З. Ақжайық – ару мекенім [Мәтін]: өлеңдер жинағы /З.Сисенғали.- Орал: Дастан,2003.-82б.
336. Сұлтанов, А. Жайық жырлары [Мәтін] /А.Сұлтанов // Орал өңірі.-1979.-17ақпан.-Б.3.
337. Сұлтанов ,А. Жайыққа [Мәтін] /А.Сұлтанов // Орал өңірі.-1957.-2 шілде.-Б.2.

338. Сүгірұлы, Н. Еділ – Жайық – екі су [Мәтін]: толғаулар мен дастандар / Н.Сүгірұлы.-Алматы: Арыс, 2001.-210б.
339. Таймасұлы, Т. Өмір – бұлақ [Мәтін]: өлеңдер жинағы / Т.Таймасұлы.-Орал, 2004.-200б.
340. Таубаева, А. Жайықтың ақ самалы [Мәтін] / А.Таубаева.- Алматы: Жас Қазақ, 2001.-112 б.
341. Тәжібаев, Б. Жайық бастауындағы ел туралы толғау [Мәтін] / Б.Тәжібаев // Орал өңірі.-1980.-23 қыркүйек.-Б.2.
342. Тәшенов, Ж. Жайық жағасында [Мәтін]: повестен үзінді / Ж.Тәшенов // Оал өңірі.-1970.-15 шілде.-Б.2.
343. Төлебаев, Б.Бақыт құсы [Мәтін]: Орал: БАҚ, 2006.-105 б.
344. Төлепов, С. Жайық жыры [Мәтін] / С.Төлепов // Орал өңірі.-1957.-17 наурыз.-Б.2.
345. Төлеуғалиев, Т. Жайығым [Мәтін] / Т.Төлеуғалиев // Орал өңірі .-1983.-22 қазан.-Б.3.
346. Тұрғынбеков, С. Ақ Жайық әуендері [Мәтін] / С.Тұрғынбеков // Орал өңірі.-1990.-4 тамыз.-Б.3.
347. Тілегенұлы, Б. Шеңбер [Мәтін]: өлеңдер / Б.Тілегенұлы.- Орал: Ағартушы, 2005.-212б.
348. Хакімжанова, М. Жайық [Мәтін] / М.Хакімжанова // Орал өңірі.-1966.-16 желтоқсан.-Б.7.
349. Хакімжанова, М. Жайық [Мәтін] / М.Хакімжанова // Орал өңірі.- 1960.-5 маусым.-Б.2.
350. Халықұлы, Р. Ақ Жайық өңірі көркін кір шалмасын [Мәтін] / Р.Халықұлы // Орал өңірі.-1996.-4 маусым.-Б.2.
351. Хасанов, С. Жайық жағасында [Мәтін]: [этнод] / С.Хасанов // Орал өңірі.-1982.-1 мамыр.-Б.4.
352. Шахин, А. Жарқ еткен дәурен [Мәтін]: өлеңдер. Өңгімелер. Хикаялар. Деректі шығармалар / А.Шахин.- Орал: Ағартушы, 2009.-320б.
353. Шахин, А. Өзен арнасынан жаңылды [Мәтін] / А.Шахин // Орал өңірі.-1994.-26 сәуір.-Б.1.
354. Шканов, Е. Мәңгілік қалсын санада [Мәтін]: өлеңдер / Е.Шканов .- Орал: Ағартушы, 2010.-248 б.

355. Шораев, Ә. Ақ Жайық [Мәтін] /Ә.Шораев // Орал өңірі.-1990.-9 қаңтар.-Б.4.
356. Шұғаев, И. Жайығым, менің Жайығым [Мәтін] /И.Шұғаев // Орал өңірі.-1967.-27 тамыз.-Б.3.
357. Шүйіншәлиева, М. Жайықта жағажай ашылды [Мәтін] /М.Шүйіншәлиева // Орал өңірі.-2000.- 22 шілде.- Б.1.
358. Ырзабаев, Б. Ақ Жайығым [Мәтін] /Б.Ырзабаев // Орал өңірі.-1983.-19 сәуір.-Б.4.
359. Ырзабаев, Б. Жайық шумақтары [Мәтін] /Б.Ырзабаев //Орал өңірі.-1976.-31 шілде.-Б.4.

Есімдердің алфавиттік көрсеткіші

- Ағелеуов, Е.А. 86
Айдаров, Н. 225
Айғалиұлы, Е. 212
Айтбаева, Г. 108
Айтболатұлы, Б. 109
Ақашаев, М. 87
Ақбай, Ж. 31, 32, 226
Алғазиев, А. 111
Аманжолов, Қ. 233, 263
Амантурлин, Ж. 112
Аманшин, Б. 234
Асылұлы, Б. 113
Ахметов, К. 115
Ашығалиев, С. 116
Әбдуғалиев, С. 235
Әбілсейіт, М. 33
Әжігереева, Г. 117, 213
Әкім, Ж. 34
Әлжанова, Г. 35
Әлжанұлы, А. 96
Әлімбеков, Қ. 54
Әлімгереев, Ө. 237
Бабаш, Б. 118
Баймолдин, М. 248
Баймұқанқызы, Б. 249
Байсарин, Т. 119
Бакулин, А. 55, 56
Бақтыгереева
, А. 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247,
Балмолда, М. 250
Бәдіғұлов, Н. 251
Бәйменов, С. 252
Бекмұратова, А. 120
Бекхожин, Қ. 253
Бисенғалиев, С. 254
Болатова, А. 255
Бондарева, М. 88
Бостанов, С. 264
Бөдешев, Ж. 36
Бөргелова, А. 121
Васильев, Ф. 37
Величко, В. 58
Гинкович, Е. 123
Губин, Б. М. 89
Ғаббасов, Э. 124, 125
Ғабдуллина, Н. 223
Ғазез, Д. 256
Ғали, Ғ. 38
Ғалымов, А. 14
Ғұбайдуллин, Б. 126, 127
Ғұбашев, А. 128
Давлетғалиев, С. 59
Даумов, С. 257
Дәулетияров, М. 15
Дебело, П. Б. 129
Дәулетияров, М.
Досанов, С. 258
Досқалиев, М. 259
Дубинин, Н. П. 90

Ералы ,Е. 61
Ерешев,Е.39
Еркімбай,А. 224
Есенжанов,Х.260,261
Есқалиев,Б.92
Еслемғалиұлы, М.130
Жазықбаев, Т. 98,131,262
Жакина ,Ұ. 215
Жақыпов,Қ. 64
Жалыншин,І.265
Жамалбеков, Е.У. 19
Жаңақадамов, Ғ.137
Жаңабайұлы,Ж.20
Жаңбыршин,Е. 138
Жауырұлы, Т.100
Жексенов, Б.101
Жиенбаев,С.267
Жұмабаев,Ғ.268
Жұмабайқызы, Г.102
Жұмағалиев, Қ.269,270
Жұмахан, Н. 65,66
Жұмат, Б.139
Жүсібәлиев, Ө. 140
Жүсіп,М. 271
Зағидуллина, С. 141
Замараев,В.67
Зарипов,Ғ. 273,274,275
Земцов,А. 68
Зікрянова ,Г. 276
Ильмабаева, Т. 277
Ипмағамбетов,Ә.69,278
Исағалиев, Қ. 142
Кадралиев, С. 143
Кенжеғалиев ,Т.21
Кереев, Ө. 44
Коваленко,Б.145
Королева, Г. 146
Кузьменко,Б.279
Қажыкенова,С. 280,281,
Қажымов,Д. 282
Қазтуғанов ,Т.147,148
Қайырбеков,Ғ.283
Қайырғалиев,Ш.149,284,
285
Қалдыбаев,М. 286
Қалиев ,Ж. 70,287
Қалимова, Т. 150,151
Қамбаров,Қ.152
Қамматов, Қ.153
Қанатбаев,Д.288
Қанафин,А. 93
Қарағойшин, Ж. 155
Қошым-Ноғай, Б.156
Қуанышұлы, А.71
Қуатов,Б.289
Қуатова ,Қ.216
Құсайын,Т.
72,73,74,156,157,158,159,
160,161,162,163,164,165
Құттымұратұлы, Қ.75,166
Қыдырбайқызы,Д. 290
Қыдырниязова,Ш.
291,292
Қыдыров,Х. 293,294

Қыстаубаев, С. 167
Лысевич, М. 45
Мақатаев, М. 295
Мақсұтов, Х.М. 168
Мамай, И. 103
Маслов, В. 22
Мәлетов, С. 296
Мәмбетов, І. 297
Мәмет, С. 23
Мәуленов, С. 298
Меңдешев, Е. 263
Меңешқызы, Ж. 104
Мирошниченко, Г. 169
Мозяркина, Т. И.
Молдағалиев, М. 76
Молдағалиева, М. 170
Молдағалиев, Ж.
299, 300, 301, 302
Молчанов, В. 303
Монаршенко, В. 94
Мудатов, С. 105
Мурзашев, Т. 24
Мұрзақаспаев, А. 171
Мұсаев, А. 304
Мұхамбетов, Б. 172
Мүбәрақов, С. 173
Набиуллин, Ж. 305, 306
Назарбекұлы, С. 308
Наубеков, Б. 307
Нәріков, А. 309, 310
Неталиев, М. 311, 312
Ниетқалиева, Г. 174

Николаев, Н. 217
Нұрғалиева, Г. 95, 175
Нұржекеұлы, Б. 176
Нұрқанов, Ж. 313
Нұртазин, Т. 314
Нұрымбет, С. 315
Нұрымұлы, М. 177
Нығметуллаев, М. 178
Нысанов, М. 264
Нілібаев, Ә. 316
Ойшыбаев, Б. 317
Ольховская, Б. 77
Омаров, А. 179
Оңғарсынова, Ф. 319
Оразбекұлы, Қ. 180
Орақбаева, А. 181
Орманов, Ф. 318
Орынғалиева, Ә. 320
Островидов, Н. 182
Отарбаев, Р. 183, 321
Отаров, М. 78
Отаров, Т. 25
Өтемісұлы, М. 322
Петров, А. 46
Раушанов, Е. 323
Руденко, С. 79
Рысқалиев, Б.
26, 27, 184, 185
Сағалиев, Қ. 324
Саланов, М. 80
Салқұлова, Г. 42
Сараев, Ә. 325

Сариева, Ұ. 186,326
Сәрсенова, Н. 187
Сейтақ, Ф. 327,328
Сейтжанов, И.188
Сейітов, С. 329,330,331
Семенов, И. 47
Серікқызы, А.218
Сисенғали, З. 332
Сисенов, Б.189
Смағұлова, Т. 190
Сұлтанов, А.333,334
Сүгірұлы, Н. 335
Сүйербаев, Р. 191
Сүлейменов, Е. 192
Сүмесінов, М.193
Тайкешова, С. 194
Таймасұлы, Т. 336
Тарасенко, Е. 195,219
Таубаева, А. 337
Ташқараев, Ә. 196
Тәжібаев, Б.338
Тәшенов, Ж. 339
Темірғалиева, Г.Е.197
Тойкен, С. 198
Төлебаев, Б. 340
Төлегенұлы, Ш.199
Төлепов, С. 341
Төлеуғалиев, Т.342
Төтенаев, Б.48
Тұрғынбеков, С.343
Тұяков, С. 200,220
Тілегенұлы, Б. 344
Ырзабаев, Б. 355,356
Хакімжанова, М. 345,346
Халықұлы, Р.201,347
Хасан, С.49
Хасанов, Қ. 50
Хасанов, С. 348
Хұсайынов, Т.202
Чиликин, А.51
Шайхиниязова, Г.203
Шалимов, А. 28
Шамұратов, М.
83,204,205,206,207,208
Шамұратова, Ж.
29,106,107
Шанов, Д. 209
Шарафутдинов, З. 52
Шахин, А.221,349,350
Шканов, Е. 351
Шөпеғұл, Ж. 84
Шораев, Ә.352
Шұғаев, И. 85,353
Шүйіншәлиева, М. 354
Щербанов, М.222
Ярлов, В. 211

Басылымдардың аттары

Азияда құстардың көшіп-қону кітабы

Айқын

Айқын апта

Ақиқат

Алаш айнасы

Алтын Орда

Атамекен

Атырау

Бастауыш сыныпта оқыту

Батыс Қазақстан географиясы

Батыс Қазақстан облысының энциклопедиясы

География және табиғат

Гидрометеорология және экология

Ғылыми хабаршы

Дала мен қала

Денсаулық

Дүние

Егемен қазақстан

Еділ-Жайық
Еділ-Жайық тарихы
Жайық үні
Жайық нұры
Жайық өзені аңғарындағы арман құстар
Жайық өзенінің жайылма шалғыны
Жайық өңірі альбом
Жайық өзені бойымен өтетін тарихи-мәдени,экологиялық
экспедициялар-Батыс Қазақстан туризмінің мүмкіншілігі және
болашағы аймақаралық ғылыми-тәжірибелік
конференциясының бағдарламасы: 2003ж. 22-23 сәуір.
Жайық шұғыласы
Жалын
Жалпы топырақтану
Жаршы
Жас Алаш
Жас Қазақ
Заң газеті
Қазақ әдебиеті
Қазақстан –Zaman
Kazbin
Қазақ совет энциклопедиясы
Қазақстан энциклопедиясы
Қазақ құстар дүниесі және оларды қорғау
Қазақстанның биологиялық ғылымдары
Қоршаған ортаны сақтау қазіргі күннің басты мәселесі
Құстар ғылымы туралы жаңалықтар
Маңғыстау
Мектептегі сыныптан тыс жұмыстар
Орал өңірі

Соқпақ-Тропинка

Тағдыр таразы

Түркістан

Халық кеңесі

Ізденіс

Экологический курьер

Экологиялық мәселелер және Батыс Қазақстан
«Биоалуантүрлілігі» атты аймақтық-практикалық
конференцияның материалдары. 2007ж. 8 наурыз

Мазмұны

1. Ресми материалдар
2. Жалпы материалдар
3. Жайық өзенінің зерттелу тарихы.
4. Жайық өзенінің су ресурстары
5. Жайық өзенінің өсімдіктері
6. Жайық өзенінің жануарлар әлемі
7. Жайық өзенінің экологиясы
8. Экологиялық туризм
9. Кеме шаруашылығы
10. Жайық өзені туралы көркем әдебиеттер

